

■ *Política de publicacions a l'Escola Universitària* *Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació*

Per Carme Mayol (*)

Des dels primers anys d'existència de l'Escola, quan aquesta iniciava el seu camí de la mà d'Eugeni d'Ors, ja es va experimentar la necessitat de fer sentir la veu de professors i d'alumnes més enllà de l'àmbit de les aules. En aquells primers temps els *Quaderns d'Estudi*, revista publicada pel Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona, van acollir una sèrie de treballs fets al si de l'Escola. Aquests escrits són avui el millor testimoni del clima d'estudi i d'exigència que es respirava a l'Escola de la Mancomunitat.

L'any 1934, l'Escola dirigida per Jordi Rubió i Balaguer va començar una publicació pròpia, els *Quaderns de Treball*. Des de 1934 es publicaren 7 números monogràfics que divulgaven les millors memòries de final de carrera realitzades per alumnes de l'Escola. Tots hem treballat amb aquests materials i sabem com poden ser d'útils encara ara, cinquanta anys després de la seva publicació.

El desenllaç de la guerra, que tantes coses va canviar dins i fora de l'Escola, va fer desaparèixer aquesta publicació. Ben aviat, però, el 1944, el nou director Dr. Mateu Llopis va començar a publicar, amb una llengua i un estil diferent, *Biblioteconomia*, un butlletí trimestral que des de l'Escola s'adreçava a tots els professionals. Amb canvis de periodicitat i fins i tot de llengua, aquesta publicació s'allargà fins a 1978. Durant aquest llarg període es convertí en el millor portaveu de la professió a casa nostra.

A partir de 1979 l'Escola es quedà sense publicacions, va emmudir. L'oficialitat dels estudis i l'adscripció a la Universitat de Barcelona van significar importants canvis i un creixement tan sobtat que exigiren una dedicació total als afers de l'Escola. Malgrat tot, el curs 1982-83, el Dr. Joaquim Molas, aleshores director, va comprometre's a publicar, traduït al català, el pròleg de Jordi

---

(*)Directora de l'Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació

Rubió i Balaguer de l'obra *Documentos para la historia de la imprenta y librería en Barcelona (1474-1553)* (1). Estava previst fer coincidir la publicació d'aquest treball amb una sèrie d'actes que volien fer-se en col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya en homenatge al Dr. Rubió recentment traspasat. La inesperada marxa de l'Escola del Dr. Molas no va permetre fer realitat aquest propòsit.

A l'octubre de 1985 iniciàvem la commemoració dels 70 anys de l'Escola. Dèiem aleshores que el 70è aniversari era el moment oportú per rememorar el passat buscant en la nostra història eines per treballar amb més rigor el present i també per poder interpretar millor el futur. És evident que dins de la tradició de l'Escola una de les eines que calia recuperar eren les publicacions. Així, dins del programa commemoratiu, els hi reservàrem un lloc important. Primer que res volfem donar compliment al compromís del Dr. Molas de publicar el citat treball del Dr. Rubió; a més, proposàvem publicar tots els treballs que generés el programa d'aniversari: conferències, catàlegs d'exposicions i seminaris. Tot això era, i és, un repte important; però volfem, a més, que aquestes publicacions quedessin inscrites dins d'una línia de continuïtat, que seguissin el fil de la història de l'Escola, per això les emmarcàrem com a continuació dels *Quaderns de Treball* iniciats per Dr. Rubió.

Des de 1938 una tímida temptativa, la publicació el 1972 del *Quadern* núm. 8 dedicat a la bibliografia del Dr. Pere Bohigas, (2) home de síntesi entre l'Escola d'abans i de després de la guerra, demostrava que hi havia qui considerava la col·lecció oberta. La represa fou, doncs, amb el núm. 9, que va sortir el 1986. La intenció era de seguir un camí ja traçat, però també hi havia la voluntat d'obrir-ne de nous, de reflectir la rica personalitat de l'Escola d'ara.

En aquests moments tenim ja esmenades les galeres del núm. 10, que recull el Seminari de Docència Bibliotecària, celebrat el febrer de 1986, i s'està treballant amb el núm. 11 que aplegarà totes les conferències i catàlegs d'exposicions fets dins del programa del 70è aniversari. Hem trigat una mica més del previst. L'encarregat de publicacions de l'Escola era Jordi Rubió i Lois que hi va treballar de valent quan pogué fer-ho, i fins quan no podia. L'equip responsable d'ara, encapçalat per Amadeu Pons, s'ha compromès a enllestir durant aquest curs els dos *Quaderns de Treball* pendants. Haurem acabat un deute: difondre la feina feta, deixar testimoniatge de la commemoració dels 70 anys; però també haurem assumit una responsabilitat de continuïtat. Cal que els *Quaderns de Treball* segueixin.

La línia que aquesta col·lecció haurà d'emprendre després exigirà un debat en el si de l'Escola. Personalment crec que els *Quaderns de Treball* han de ser una publicació de caire monogràfic, fruit d'un treball d'estudi i de reflexió seriosos, fet dins de l'Escola, i que han d'estar oberts tant a estudiants com a professors. De tota manera, insisteixo, és tota l'Escola la que té la paraula per dissenyar el futur de la col·lecció.

Ja he dit abans que a més de seguir la tradició cal obrir nous camins. Entenem les publicacions com a divulgació del treball que es fa a l'Escola, per això quasi sense proposar-nos-ho ens hem trobat a les mans una publicació nova. El curs passat l'Escola va establir un conveni amb el British Council que va

significar una sèrie de trobades i de seminaris sobre temes biblioteconòmics concrets. Aquestes jornades de treball van sempre precedides de conferències de professors de l'Escola sobre l'estat de la qüestió a Catalunya del tema objecte d'estudi. En aquests moments ja tenim una d'aquestes publicacions al carrer i ben aviat ho estaran les tres corresponents al curs 1987-88 (3).

Aquestes publicacions tindran una continuïtat basada en els seminaris que es vagin celebrant en col·laboració amb professionals d'altres països. Tenim previstos dos seminaris pel proper desembre. Sempre que personal vinculat a l'Escola faci una presentació que signifiqui una reflexió d'interès sobre un tema biblioteconòmic lligat al país el publicarem conformant així una nova col·lecció que podríem anomenar *Conferències a l'Escola*. El nombre i la periodicitat d'aquestes publicacions vindran determinats en funció de les activitats que l'Escola vagi organitzant.

Fins aquí he parlat de dues col·leccions de les quals tenim ja materials a les mans; ara em referiré a dues noves línies de publicacions que ens agradaria poder iniciar dins d'aquest curs que ara comencem. Totes dues són conseqüència directa de la docència; però ben segur que poden ser un bon ajut per a tots els professionals. Una d'aquestes publicacions estaria dedicada a traduccions. Els bibliotecaris sabem fins a quin punt depenem de la bibliografia estrangera, especialment d'obres britàniques i nord-americanes, que alimenten de manera significativa la nostra formació. Els professors, per a les nostres classes, ens veiem obligats a traduir i a interpretar amb referència al nostre país diferents publicacions estrangeres. Aquest tipus de publicació té una tradició antiga i molt important a la nostra Escola. El 1920 Jordi Rubió i Balaguer publicava per a les seves classes la 1a edició de la CDU. Era una traducció i adaptació de l'esquema de Brussel·les. Aquesta obra ha tingut, com tots sabem, una importància cabdal en l'organització de les nostres biblioteques públiques i ha marcat una manera de fer dels bibliotecaris catalans. Aquests materials podrien representar una aportació tan modesta com es vulgui al gruix de publicacions professionals existents en la nostra llengua degudes a l'esforç d'institucions com la Generalitat i el mateix Col·legi, que ja fa temps que treballen en aquest camp.

Finalment cal comptar amb l'aportació que poden fer, per als professionals, els nostres alumnes. Ja he dit que han de tenir un lloc en els *Quaderns de Treball*; però a més cal oferir-los una possibilitat més àgil, més informal. Si els professors traduïm i adaptem materials per a les classes, els alumnes fan molts treballs al llarg del curs. A vegades se'n queixen, però tots els que ens dediquem a la docència tenim sovint l'agradable experiència de trobar-nos a les mans treballs ben fets que voldríem poder divulgar àmpliament, estudis que mereixen sortir del clos de l'Escola. En alguns casos aquests treballs es deixen a la biblioteca com a "dossiers" perquè puguin ser consultats per professors i alumnes. Aquesta, però, és una solució pobre. Cal trobar la manera com aquests materials enriqueixin també la bibliografia professional. Això seria, ben segur, un bon estímul per als alumnes i, per altra part, les possibilitats reproductores actuals permeten fer-ho amb relativa facilitat. És aquest un projecte que esperem encetar quan quedin enllestits els *Quaderns de Treball*.

Així doncs, la política de publicacions de l'Escola quedaria configurada en quatre línies de treball diferents; dues amb publicacions al carrer: *Quaderns de Treball* i *Conferències*; dues més, *Traduccions* i *Treballs d'alumnes* que encara cal iniciar, però de les quals ja tenim materials per a fer-ho. Il·lusió i ganes de treballar no ens en falten.

Notes

1.— Escrita en col·laboració amb J.M. Madurell i Marimon i publicada a Barcelona pels Gremios de Libreros y de Maestros Impresores, el 1955. 120, 1014 p.

2.— Josefina Morató i Modesta Oñate, *Bibliografia de Pedro Bohigas Balaguer*. Barcelona: Escuela de Bibliotecarias, 1972. 30 p. (*Quaderns de Treball*, 8).

3.— En aquests moments ja ha aparegut el text de la conferència de Lluís M. Anglada i de Ferrer, *El format MARC i l'intercanvi d'informació bibliogràfica a Catalunya*. Barcelona: Escola Universitària J. Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació, 1988. Quan es publiqui aquest article, ja haurà aparegut el treball de Jordi Rubió i Lois.